

متن پرسش

سلام ۱- پیامبر برای رسیدن به مقام نبوت آزمایش می شود؟ مقام امامت چطور؟ آیا مقام عصمت نبی و امام اکتسابی است؟ ۲- فلسفه آزمایش پیامبران چیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی علیک السلام: قرآن می‌فرماید: «أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ، وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ» آیا مردم پنداشتند که تا گفتند ایمان آوردیم رها می‌شوند و مورد آزمایش قرار نمی‌گیرند، و به یقین کسانی را که پیش از اینان بودند آزمودیم تا خدا آنان را که راست گفته‌اند معلوم دارد و دروغگویان را [نیز] معلوم دارد. ملاحظه می‌فرمایید که در آیه‌ی فوق می‌فرماید: خداوند امتحان می‌کند تا روشن شود هرکس چه‌کاره است، هرچند خداوند از قبل می‌داند ولی ظهور علم خدا از طریق آزمایش ظهور می‌کند و در این مورد پیامبر و امام استثنا نمی‌توانند باشند. در مورد فاطمه زهرا «علیهاالسلام» داریم: «السلام علیک یا مُمْتَحَنَةٌ إِمْتَحَنَكَ الَّذِي خَلَقَكَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكَ»؛ سلام بر تو که آن خدایی که تو را خلق کرد قبل از خلقت زمینی‌ات امتحانت کرد، «وَ كُنْتُ لِمَا مَتَحَنَكَ بِهِ صَابِرًا» و تو نسبت به آنچه امتحان شدی، بردباری نشان دادی و از عهده‌ی آن برآمدی. عصمت نبی و امام حتماً موهبی است، منتها در عینی که خداوند عصمت را به آن ذوات مقدسه مرحمت می‌کند، آن‌ها در حفظ آن عصمت باید نهایت تلاش را بکنند که از آن قلّه فرو نیفتند که به قول عرفا سخت‌ترین مرحله همین مرحله است که انسان بتواند مقام قرب خود را حفظ کند. محنت قرب ز بعد افزون است جگر از هیبت قربم خون است هست در قرب همه بیم زوال نیست در بعد جز امید وصال اگر عصمت اکتسابی باشد، لازم می‌آید که تدریجاً به وجود آید و لذا همواره از جهتی در نقص هستند و این با شأن هدایت‌گری نبی و امام سازگار نیست.